

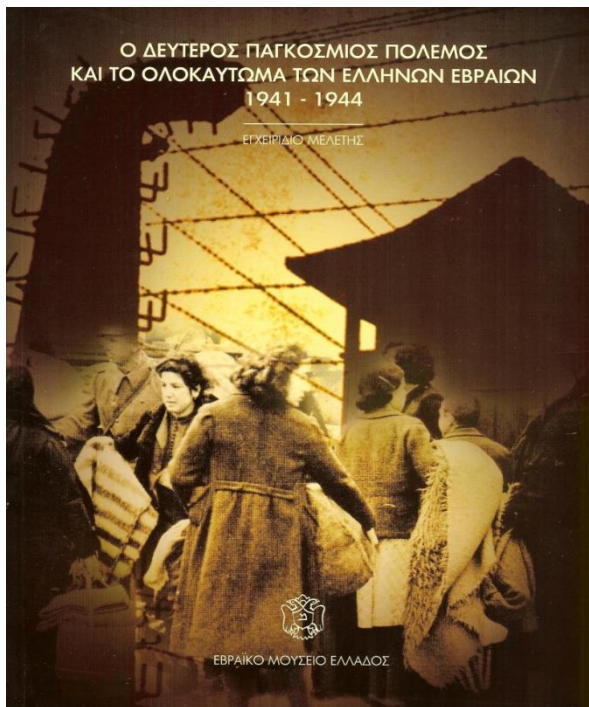
Δημοκρίτου & Περιφερειακή Οδός
42100 Ριζαριό Τρίκαλα
Τηλ: 2431074471
Fax: 24310-74471
e-mail: gymmtrik@sch.gr

Σχολικό Έτος: 2016- 2017

Τάξη: Γ' Λυκείου Μουσικού Σχολείου Τρικάλων
Μαθητικές εργασίες-Παρουσιάσεις στο
μάθημα της Ιστορίας Γενικής Παιδείας:
Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία

Διδάσκουσα καθηγήτρια: **Ηλιάδη**
Αμαλία, φιλόλογος-ιστορικός (ΠΕ02)

Οι Εβραίοι της Θεσσαλονίκης

Το χαρακτηριστικό
«Άστρο του Δαβίδ»

Εργάστηκαν οι μαθήτριες:

❖ Ράρρα Κρίστη

❖ Κωτούλα Κων/να - Όλγα

Η συμβολή των Εβραίων στον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο

Οι Εβραίοι της Θεσσαλονίκης κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο έπραξαν στο ακέραιο το καθήκον τους απέναντι στην Ελλάδα, καθώς 12.898 άνδρες, εκ των οποίων οι 343 ήταν αξιωματικοί, στελέχωναν τις Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις κατά την περίοδο των συγκρούσεων 1940-41. Οι απώλειες τους στα πεδία των μαχών ανήλθαν σε 513 νεκρούς και 3.743 τραυματίες.

Ο πληθυσμός κατά τη διάρκεια του Πολέμου

Η εβραϊκή κοινότητα το 1941 αριθμούσε 52.000 ανθρώπους, αποτελώντας το ένα έκτο του συνολικού πληθυσμού της πόλης και το ένα πέμπτο της οικονομίας της. Η Ισπανοσεφαρίδικη παροικία αριθμούσε 560 άτομα. Υπήρχαν ακόμη 16 συναγωγές και 20 δημοτικά σχολεία. Τα μέσα προστασίας του πληθυσμού από ενδεχόμενους βομβαρδισμούς ήταν ανεπαρκή αφού δεν υπήρχαν καταφύγια σε έξι βασικές εβραϊκές συνοικίες παρά λίγα χαρακώματα-ορύγματα που είχαν κατασκευάσει οι ίδιοι οι κάτοικοι. Ως προς τη σίτισή τους, γύρω στα 7.300 άτομα, δηλαδή το 1/5 του συνόλου του εβραϊκού πληθυσμού τρεφόταν από συσσίτια σε σχολεία της εβραϊκής κοινότητας.

Έτος	Συνολικό Πληθυσμός	Εβραϊκός Πληθυσμός	Ποσοστό Εβραίων
1842	70,000	36,000	51%
1870	90,000	50,000	56%
1882/84	85,000	48,000	56%
1902	126,000	62,000	49%
1913	157,889	61,493	39%
1943		53,000	
2000	363,987	1,000	0,3%

Το Ολοκαύτωμα

Ο Χίτλερ κατά την διάρκεια του πολέμου έστηνε ένα ερευνητικό κέντρο για την μελέτη του παγκόσμιου εβραϊσμού. Όταν έπεσε η Ελλάδα ο Χίτλερ έστειλε αμέσως μια ομάδα στην Θεσσαλονίκη «ένα από τα ωραιότερα εβραϊκά κέντρα». Η ομάδα αυτή ονομάζονταν Ρόζενμπεργκ με επικεφαλής έναν Γερμανό εβραϊστή.

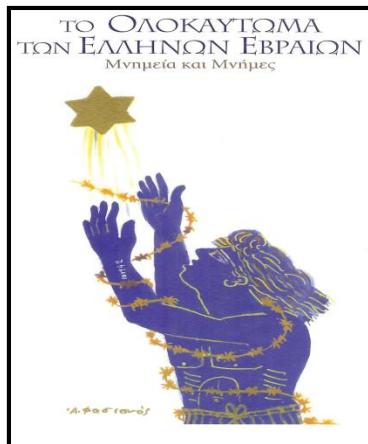
Ληλάτησε τις εβραϊκές βιβλιοθήκες ,λέσχες , συναγωγές της πόλης κατάσχεσε δεκάδες χιλιάδες βιβλία αρχεία ,χειρόγραφα και σπάνια αντικείμενα και τα έστειλε στην Γερμανία, συγχρόνως έσφαζαν στο διάβα τους αρκετούς Εβραίους αλλά και Έλληνες .Το κομάντο Ρόζερμπεγκ αναχώρησε από την Ελλάδα φορτωμένο διαρπαγμένα είδη ,μερικά από τα οποία έμελλε να έρθουν στο φως πολλές δεκαετίες αργότερα. Λίγους μήνες αργότερα οι εβραϊκές επιχειρήσεις συνέχισαν να παίζουν σημαντικό ρόλο στην ζωή της πόλης ,στα δε σχολεία και στο πανεπιστήμιο τα παιδιά των εβραίων και των χριστιανών ένιωθαν πως η ζωή συνεχίζονταν χωρίς πολλές αλλαγές .Τον Οκτώβρη του '41 ο στρατηγός Χίμλερ προειδοποίησε τον Χίτλερ ότι ο μεγάλος εβραϊκός πληθυσμός της πόλης αποτελούσε απειλή για την ασφάλεια της Γερμανίας

Τα γεγονότα

• **8 Ιουλίου 1942:** Δίνεται εντολή να παρουσιαστούν όλοι οι άρενες Εβραίοι ηλικίας 18 έως 45 ετών ώστε να γίνει απογραφή τους .Με την απογραφή έγινε γρήγορα γνωστό ότι οι άνδρες θα χρησιμοποιούνταν ως εργάτες στη διάνοιξη δρόμων και στην κατασκευή δρόμων και στην κατασκευή διαδρόμων τροχοδρόμησης αεροπλάνων .Το επόμενο Σάββατο 9 χιλιάδες Εβραίοι στάθηκαν στη σειρά στην πλατεία Ελευθερίας από τις 8 το πρωί και δήλωναν τα ονόματά τους .Οι Γερμανοί παρακολουθούσαν από τα μπαλκόνια και έβγαζαν φωτογραφίες .Οι άνδρες απαγορεύονταν να πιούν και να δροσιστούν και μάλιστα τους εξευτέλισαν και τους έβαλαν να κάνουν ασκήσεις γυμναστικής .Ο κόσμος δεν μπορούσε να ξεχάσει τη σκληρότητα που είχαν δείξει οι Γερμανοί.

• **11 Ιουλίου 1942:** Οι Γερμανοί, καθοδηγούμενοι από τον Αλβίς Μπρούνερ περικύκλωσαν τους Εβραίους της Θεσσαλονίκης με σκοπό να τους εκτοπίσουν στα στρατόπεδα συγκεντρώσεως. Δύο μέρες αργότερα δόθηκε η διαταγή που υποχρέωνε τους Εβραίους να φορέσουν το κίτρινο Άστρο του Δαβίδ. Τα καταστήματα και τα γραφεία τους έπρεπε να σημαδευτούν με παρόμοιο τρόπο. Μερικές περιοχές που κατοικούνταν ως επί το πλείστον από Εβραίους περικλείστηκαν. Ήταν η πρώτη φορά σε σχεδόν 2.000 χρόνια που οι Εβραίοι της Θεσσαλονίκης αναγκάστηκαν να μείνουν σε γκέτο. Η έννοια των γκέτο δεν ήταν γνωστή για τους Εβραίους της Θεσσαλονίκης μέχρι εκείνη την ημέρα. Όποιος Εβραίος άλλαζε κατοικία χωρίς άδεια θεωρούταν λιποτάκτης και τον πυροβολούσαν εν ψυχρώ. Κανένας Εβραίος δεν επιτρεπόταν να κυκλοφορεί στους δρόμους μετά τη δύση του ήλιου. Κανένας Εβραίος δεν επιτρεπόταν να χρησιμοποιεί το τηλέφωνο. Κανένας Εβραίος δεν επιτρεπόταν να χρησιμοποιεί το τραμ.

Η κοινότητα πλήρωσε το ποσό των 2,5 δισεκατομμυρίων δραχμών για την ελευθερία της, αλλά το μόνο που κατάφερε ήταν να καθυστερήσει η εκτόπιση ως τον επόμενο Μάρτιο. Το 96% των μελών της εβραϊκής κοινότητας της Θεσσαλονίκης, δηλαδή 46.091 άνθρωποι, εστάλησαν στο Άουσβιτς. Μόνο 1950 επέστρεψαν και βρήκαν τις περισσότερες από τις εξήντα συναγωγές τους κατεστραμμένες, το νεκροταφείο τους συλημένο και τα σχολεία τους ερειπωμένα. Ταφόπλακες ανεκτίμητης ιστορικής αξίας αφαιρέθηκαν, ανεξάρτητα από την παλαιότητά τους και μέχρι πριν λίγο καιρό θα μπορούσε να τις αντικρίσει κανείς σκόρπιες σε όλη την πόλη ως πλάκες πεζοδρομίου. Αρκετοί επιζώντες μετανάστευσαν στο Ισραήλ και στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Μετά την απελευθέρωση

Τον Οκτώβριο του 1944, η Θεσσαλονίκη επανακτήθηκε από τις Ελληνικές και τις Συμμαχικές δυνάμεις. Μια χούφτα Εβραίοι επέστρεψαν στην πόλη (1950 από τους 54.000 που είχαν σταλεί σε στρατόπεδα συγκέντρωσης). Βρήκαν τα σπίτια τους κατειλημμένα, την περιουσία τους λεηλατημένη, όλες εκτός από δύο ή τρεις – από τις 19-συναγωγές κατεστραμμένες, το πέντε αιώνων παλαιό νεκροταφείο τους να χρησιμοποιείται ακόμα ως λατομείο. Ανάμεσα στα χαλάσματα οι εναπομείναντες ξανάρχισαν τη ζωή τους απ' την αρχή. Στις 21 Νοεμβρίου 2003 η ελληνική Κυβέρνηση, διά του Υφυπουργού Εσωτερικών, ανακήρυξε την 27η Ιανουαρίου «Ημέρα μνήμης των Ελλήνων Εβραίων μαρτύρων και ηρώων του Ολοκαυτώματος» στη χώρα και εξέφρασε την αφοσίωσή της στη συνεργασία όλων των πολιτών, ανεξαρτήτως καταγωγής, για την καταπολέμηση του αντισημιτισμού στην Ελλάδα.

Σήμερα

Σήμερα η Ισραηλιτική κοινότητα Θεσσαλονίκης αριθμεί 1.100 μέλη και αποτελεί τη δεύτερη σε μέγεθος Εβραϊκή κοινότητα της Ελλάδος μετά την Αθήνα. Διατηρεί τη Συναγωγή *Μοναστηριωτών* και τη *Γιαντ Λεζικαρόν*, Δημοτικό Σχολείο Ταλμούδ Τορά Αγκαδόλ, *Γηροκομείο Σαούλ Μοδιάνο*, *Εβραϊκό Μουσείο*, *Κοινοτικό Κέντρο*.

**Την Πέμπτη,
16.03.2017, η
Γ' Λυκείου του
Μουσικού
Σχολείου
Τρικάλων
επισκέφτηκε
την Καρδίτσα
για
εκπαιδευτικούς
λόγους.**

Αρχικά επισκεφτήκαμε το Αρχαιολογικό Μουσείο της πόλης. Εκεί είδαμε τα εξής εκθέματα: Στο χώρο της Προϊστορίας ενδιαφέρον παρουσιάζει η φυλλόσχημη αιχμή από πυριτόλιθο της Μέσης Παλαιολιθικής Εποχής από τη λίμνη Ν. Πλαστήρα, η μικρογραφία οικίσκου από τους Μαυραχάδες, ο ιπνός από τη Μαγούλα Συκεώνας, η καρποδόχη από την Αστρίτσα, η κεραμική, ο εργαλειακός εξοπλισμός και η ειδωλοπλαστική της Νεολιθικής Εποχής. Στα ευρήματα της Εποχής του Χαλκού αξιοσημείωτα είναι το σύνολο των πήλινων αγγείων και του ταύρου από το Μαυρομμάτι, τα αντικείμενα από τους θολωτούς τάφους του Γεωργικού και της Κτιμένης, ενώ από την Εποχή του Σιδήρου πιο αντιπροσωπευτικά δείγματα είναι τα αντικείμενα από το θολωτό τάφο των Αγ. Θεοδώρων και ευρήματα από το Ηρώο του Αιάτου, όπου το Ιερό των προγόνων.

Εξαιρετικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα αρχαιολογικά ευρήματα για την ταύτιση έξι αρχαίων πόλεων της περιοχής που αναφέρονται στις φιλολογικές πηγές και επιβεβαιώνονται μέσα από τις επιγραφικές μαρτυρίες, καθώς επίσης τα αντικείμενα από το Πανθεσσαλικό Ιερό της Ιτωνίας Αθηνάς στη Φίλια. Από τους Ιστορικούς χρόνους εστιάζουμε στα μαρμάρινα αγαλματίδια από το Ασκληπιείο του Κιερίου, στα ειδώλια από το ιερό της Όρθης στον Κέδρο, στην πήλινη κεφαλή του Διονύσου από τη Μητρόπολη, στα ευρήματα, όπως η πήλινη κεφαλή ίππου και το χάλκινο άγαλμα του θεού Απόλλωνα από ναό της αρχαίας Μητρόπολης, στη λάρνακα με θέμα την αρπαγή Κόρης από τους Γόμφους, και στα κτερίσματα των τάφων της Αργιθέας, όπως αργυρά και χρυσά κοσμήματα, ορειχάλκινες περικνημίδες.

Έπειτα επισκεφτήκαμε την Δημοτική Πινακοθήκη της Καρδίτσας και εκεί θαυμάσαμε τους πίνακες από τους πιο γνωστούς Καρδιτσιώτες καλλιτέχνες ζωγράφους όπως ο Γεώργιος Βαλταδώρος , Δημήτριος Γιολδάσης και Γεώργιος Γούλας. Τα εκθέματα τους ήταν πολύ εντυπωσιακά και ξεχωριστά αφού ο καθένας είχε το δικό του προσωπικό ύφος.

Επίσης, επισκεφτήκαμε την Ιστορική και Λαογραφική συλλογή της πόλης όπου εκεί ήρθαμε σε επαφή με τα προσωπικά αντικείμενα του Νικόλαου Πλαστήρα και τα βασικά χαρακτηριστικά της εποχής του. Επίσης μεγάλη εντύπωση μας έκανε ο τρόπος ο οποίος παρουσιάζεται η καρδιά του Ν. Πλαστήρα , που βρίσκεται μέσα σε μία αδιαφανή θήκη. Δείχνοντας έτσι την αγάπη που είχε για τον τόπο του.

Τέλος θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τις καθηγήτριες μας
κ. Αμαλία Ηλιάδη και κ. Μαρία Αγναντή που μας
συνόδευσαν και μας έδωσαν την ευκαιρία να γνωρίσουμε
αυτά τα μέρη και να αναπτύξουμε τις γνώσεις μας καθώς
και τους ξεναγούς μας.

**Οι Μαθητές της Γ' Λυκείου του Μουσικού Σχολείου
Τρικάλων (Σχολικό έτος 2016-2017)**

